

Bokföringsnämnden
Dnr 2023:34

bfm@bfm.se

Stockholm 2 oktober 2023

Remiss: Förslag till ändringar i Bokföringsnämndens allmänna råd och vägledning om årsredovisning och koncernredovisning (K3) (Dnr 2023:34)

FAR har beretts tillfälle att yttra sig över Bokföringsnämndens *Förslag till ändringar i Bokföringsnämndens allmänna råd och vägledning om årsredovisning och koncernredovisning (K3) (Dnr 2023:34)*. FAR får med anledning av detta anföra följande.

Allmänt

FAR:s remissvar har följande struktur:

- Väsentliga kommentarer avseende Bokföringsnämndens föreslagna ändringar avseende tilläggsköpeskillning, övergångsregler och bruttoredovisning i kostnadsslagsindelad resultaträkning mm. presenteras nedan.
- Bilaga 1 – synpunkter på övriga föreslagna förändringar som framkommer av Bokföringsnämndens remissbrev.
- Bilaga 2 – synpunkter avseende finansiella instrument som rör områden där det inte finns föreslagna ändringar.
- Bilaga 3 – synpunkter avseende övriga områden där det inte finns föreslagna ändringar.
- Bilaga 4 – exempel avseende tilläggsköpeskillning.

FAR har för avsikt att återkomma med synpunkter avseende ytterligare områden som, enligt FAR:s uppfattning, är i behov av vägledning från Bokföringsnämnden. Delårsrapportering och distinktionen mellan egenupparbetade och förvärvade immateriella tillgångar är exempel på sådana områden. FAR har dock ännu inte haft möjlighet att diskutera dessa områden i den utsträckning som anses behövas innan FAR kan ge synpunkter på detta.

Kommentarer av väsentlig karaktär

Tilläggsköpeskillning

I såväl nuvarande lydelse av punkt 19.7 och 19.8 som efter remissens föreslagna ändringar är utgångspunkten för den förvärvade enhetens anskaffningsvärde är det verkliga värdet vid förvärvstillfället på erlagda tillgångar, uppkomna och övertagna skulder och emitterade eget kapitalinstrument. Dessutom anges att utgifter som är direkt hänförliga till rörelseförvärvet och justeringar i efterhand av köpeskillingen vid förekommande fall ska ingå i det slutliga anskaffningsvärdet. Beträffande justeringar i efterhand av köpeskillingen, vars redovisning och värdering regleras i 19.8 avser det i praktiken justeringar som är villkorade av händelser efter förvärvstidpunkten. Det kan till exempel avse framtida resultat i den förvärvade enheten eller värdeförändringar på tillgångar eller skulder i den förvärvade enheten.

Av punkt 19.20 framgår att i de fall förutsättningarna för förvärvsanalysen är ofullständiga ska förvärvsanalysen justeras för att bättre återspegla faktiska förhållanden vid förvärvstidpunkten. Justeringarna ska göras retroaktivt inom tolv månader efter förvärvstidpunkten. Punkten kräver således förändring av till exempel värdering av tilläggsköpeskillning om det beror på faktiska förhållanden som förelåg vid förvärvstidpunkten.

FAR är av uppfattningen att en utvidgning av kravet på att justera anskaffningsvärdet för förhållanden som förelåg vid förvärvstidpunkten till att även gälla justeringar som beror på faktiska förhållanden som uppstår efter förvärvstidpunkten, vilket nuvarande och föreslagen lydelse av 19.8 innebär, inte på ett rättvisande sätt återger den ekonomiska innebörden av det mellan parterna överenskomna förvärvspriset för den överlåtna enheten.

Mot denna bakgrund föreslår FAR att punkt 19.8 justeras så att det framgår att tilläggsköpeskillning ska ingå i anskaffningsvärdet för den förvärvade enheten till ett värde som bestäms utifrån de faktiska förhållandena per förvärvstidpunkten i enlighet med reglerna om avsättningar i kapitel 21. FAR anser vidare att förändringar i avsättning för tilläggsköpeskillning som inte beror på faktiska förhållanden som förelåg redan vid förvärvstidpunkten utan som istället uppkommer från händelser efter förvärvstidpunkten, alltid ska redovisas i koncernresultaträkningen.

Utöver de argument för att inte tillåta justering av anskaffningsvärdet för förhållanden som uppstår efter förvärvstidpunkten som framgår ovan, vill FAR framhålla att justeringar av anskaffningsvärdet i efterhand i flera fall ger upphov till konsekvenser som i så fall behöver adresseras i K3. Det kan gälla till exempel:

- Tilläggsköpeskillning i utländsk valuta avseende utlandsverksamhet, vilket i koncernresultaträkningen kan ge omräkningseffekter av dubbel natur som ett resultat av posten ”avsättning för tilläggsköpeskillning” såväl som till följd av omräkning av utlandsverksamhet i konsolideringen. Detta som en följd av kommentaren till punkten 19.8 liksom 30.12 där det anges att utlandsverksamhet räknas om till redovisningsvalutan. FAR bifogar ett exempel i Bilaga 4 där problematiken med dubbelräkning illustreras.

- Ökning av belopp för tilläggsköpeskillning när negativ goodwill intäktsförts initialt. I praktiken kan en situation uppstå där ett företag redovisar en negativ goodwill vid förvärvstidpunkten men där efterföljande justeringar av tilläggsköpeskillning endera minskar den tidigare redovisade negativa goodwillen eller medför att det uppstår en goodwill.
- Minskning av belopp för tilläggsköpeskillning som leder till en negativ goodwill till följd av justeringen trots att immateriella tillgångar har värderats i förvärvsanalysen utan begränsning i 19.10 tredje stycket. Även situationer där en ökning av belopp för tilläggsköpeskillning när immateriella tillgångar inte redovisats initialt på grund av 19.10 tredje stycket kan uppstå.
- Begreppen ”fastställd” eller ”fastställbar” är inte definierade i det sammanhang de avses användas. Begreppen förekommer dock i kapitel 30 i samband med definitionen av monetära poster. FAR anser att Bokföringsnämnden bör se över definitionerna av dessa begrepp då FAR ser en risk i att detta innebär tolkningsproblematik i praktiken hos tillämpare.

Vidare anser FAR att Bokföringsnämnden behöver förtydliga hur den enligt remissen ändrade redovisningen av tilläggsköpeskillning i koncernredovisningen ska implementeras, det vill säga om reglerna ska tillämpas retroaktivt eller om reglerna endast ska tillämpas på förvärv som sker efter det att ändringen trätt i kraft.

Särskilt om juridisk person

Av punkten 19.20 framgår att i juridisk person påverkas anskaffningsvärdet oavsett när tilläggsköpeskillningen betalas. FAR anser att även om förändringar i tilläggsköpeskillning redovisas i koncernresultaträkningen, kan det vara lämpligt att ge vägledning för hur förändringar till följd av ränta och valuta redovisas i juridisk person. Därvid kan de i remissen föreslagna tilläggen till kommentaren avseende 19.8 vara utgångspunkt. Vad gäller juridisk person behöver skattereglerna påverka hur normering ska ske.

Tillämpning av övergångsregler

K3 är huvudregelverket för att upprätta årsredovisning och koncernredovisning. Ett företag kan av olika anledningar emellertid tillämpa andra regelverk. Det kan till exempel bero på att företaget är ett mindre företag, omfattas av tillämpningsområdet för K2 och därför frivilligt tillämpar det regelverket. Det kan också bero på att företaget noteras på en marknadsplats där det finns tvingande reglering som kräver tillämpning av IFRS i koncernredovisningen och RFR 2 i juridisk person. Ett annat exempel är ett dotterföretag i en IFRS-koncern som, för att underlätta arbetet med intern och extern finansiell rapportering, väljer att tillämpa RFR 2. Det finns ytterligare exempel på situationer där företag av olika rationella anledningar väljer att inte tillämpa K3.

På samma sätt som att det kan finnas anledningar till att ett företag inte tillämpar K3 kan det finnas anledningar till att företag tillämpar K3 trots att andra alternativ skulle kunna vara möjliga. Det kan till exempel vara rationellt för ett mindre företag som omfattas av tillämpningsområdet för K2 att ändå tillämpa K3 eftersom företaget ingår i en K3-koncern. Det kan också vara rationellt för ett företag som

inte längre är noterat på marknadsplats som kräver IFRS/RFR 2 att tillämpa K3 eftersom den omfattande upplysningsplikt åt kapitalmarknaderna som IFRS/RFR 2 innebär inte längre är nödvändig. Ytterligare exempel på situationer där K3 väljs trots att andra regelverk får tillämpas finns.

Det finns således många situationer där det kan bli aktuellt för ett företag att tillämpa K3 där företaget tillämpat regelverket tidigare men inte föregående år. För varje år ökar sannolikheten dessutom för att perioden då K3 inte tillämpats generellt kan bli längre, vilket kan försvåra arbetet med retroaktiv tillämpning.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår FAR att punkt 35.1 andra stycket justeras så att det blir möjligt att tillämpa kapitel 35, med sina förenklingsregler, även för företag som efter en period då annan normgivning har tillämpats, åter väljer att tillämpa K3. FAR föreslår också att det ska vara en möjlighet att tillämpa reglerna för byte av redovisningsprincip i kapitel 10 för de företag som tidigare tillämpat K3. FAR konstaterar att IFRS for SMEs innehåller denna möjlighet.

Bruttoredovisning i kostnadsslagsindelad resultaträkning

FAR är positivt inställd till att Bokföringsnämnden tydliggör sin uppfattning om hur utgifter för egen tillverkning av varor och egenproducerade anläggningstillgångar ska bruttoredovisas i en kostnadsslagsindelad resultaträkning genom att beskriva det i ett allmänt råd (punkten 5.4).

Det är FAR:s uppfattning att praxis varierar avseende vilka utgifter som bruttoredovisas, främst vid egentillverkning av anläggningstillgångar. Allt från ett snävt synsätt där endast utgifter för företagets egna resurser, främst personalkostnader och avskrivningar, bruttoredovisas till att samtliga utgifter, även från externa leverantörer, bruttoredovisas. Som FAR tolkar ändringen i K3 och införandet av 5.4 avses där det senare synsättet.

Eftersom FAR upplever att det finns ett stort behov av vägledning hos upprättare av årsredovisningar föreslår FAR att kommentaren till 5.4 utökas med tydliggörande av begreppet ”utgifter som är hänförliga till” och när utgifter inte anses kunna redovisas som tillgångar direkt utan ska kostnadsföras med motsvarande aktivering via resultaträkningen i posterna ”Förändring av varulager” eller ”Aktiverat arbete för egen räkning”. Erfarenhetsmässigt är det främst aktivering av utgifter avseende egenproducerade anläggningstillgångar som givit upphov till flest frågor hos tillämpare.

FAR anser att gränsdragningen mellan egenproducerad och förvärvad anläggningstillgång är en väsentlig fråga som kan behöva belysas i en kommentar där principerna för gränsdragning tydliggörs. Vid uppförandet av exempelvis en rörelsebyggnad torde bedömningarna bli olika beroende på om det är fråga om en totalentreprenad, generalentreprenad eller en delad entreprenad, det vill säga företagets grad av projektstyrning. FAR rekommenderar därför att Bokföringsnämnden ger tillämpare ytterligare vägledning avseende begreppet ”egenproducerade anläggningstillgångar” och hur distinktionen ska göras mellan en egenproducerad anläggningstillgång kontra en förvärvad anläggningstillgång. Detta får enligt FAR en direkt påverkan på vilka utgifter som redovisas direkt som en anläggningstillgång och vilka utgifter som redovisas i den kostnadsslagsindelade resultaträkningen. FAR anser att det utöver ovan distinktion mellan en förvärvad anläggningstillgång och en egenproducerad anläggningstillgång

behövs mer vägledning avseende hur utgifter för exempelvis material och underentreprenörer som ingår i en egenproducerad anläggningstillgång ska hanteras. En sådan vägledning kan införlivas i kommentarstexten till punkt 5.4 alternativt utvecklas av annan, exempelvis FAR.

FAR anser vidare att terminologin i kommentaren till punkten 5.4 kan skapa missförstånd avseende avsikten med skrivningen. Det anges att *utgifter* för egenproducerade anläggningstillgångar redovisas dels i posten ”Aktiverat arbete för egen räkning”, dels som kostnader fördelat på kostnadslag. Detta till skillnad från motsvarande utgifter för varulager som redovisas som kostnader fördelat på kostnadslag medan *förändringen* av redovisat värde för varulager redovisas i posten ”Förändring av varulager”.

FAR noterar att i kapitel 13 (under redovisning som kostnad) anges att vissa varor kan komma att omföras till andra tillgångskonton, till exempel en vara som används som komponent i materiella anläggningstillgångar som uppförs i egen regi. I en kostnadslagsindeldad resultaträkning kostnadsförs rimligen uttag från varulager (råvarulager) och därefter ingår i ”Aktiverat arbete för egen räkning” om det rör sig som en egenproducerad anläggningstillgång. FAR rekommenderar att Bokföringsnämnden beaktar denna skrivning i sitt fortsatta arbete.

FAR noterar att en fullständig bruttoredovisning potentiellt kan innebära att kostnadsslagsbeloppen inte blir jämförbara mellan åren och möjligen aktualiserar upplysningskrav avseende exceptionella intäkter och kostnader i enlighet med 5 kap. 19 § årsredovisningslagen, vilket också skulle behöva belysas i kommentar.

Finansiella instrument

Utöver ändringen i kommentaren till punkt 11.60 har Bokföringsnämnden inte föreslagit några ändringar i kapitlet om finansiella instrument. FAR har i samband med remissarbetet uppmärksammat ett antal områden rörande finansiella instrument där FAR uppmuntrar Bokföringsnämnden att beakta i det fortsatta arbetet med utvecklingen av K3. Synpunkterna lämnas främst utifrån kapitel 11, vilket är det kapitel som, vad FAR erfar, är det vanligaste kapitlet som företag tillämpar och också det kapitel där tillämpnings- och tolkningsproblem vanligen uppstår.

De områden som FAR anser är i särskilt behov av översyn är:

- säkringsredovisning enligt kapitel 11. FAR anser att principerna för avbrytande av säkringsredovisning inte avspeglar den ekonomiska innebörden av den säkringsrelation som före säkringsrelationen avslutades var effektiv.
- klassificering av finansiella instrument som skuld eller egetkapitalinstrument enligt kapitel 22. FAR anser att instrument vars ekonomiska innebörd har karaktären av att vara skuld ändå redovisas som eget kapital enligt K3. FAR anser vidare att K3 behöver kompletteras med vägledning rörande tilläggsköpeskilling som vid rörelseförvärv som helt eller delvis regleras med eget kapitalinstrument. FAR anser att K3 behöver kompletteras med vägledning rörande

detta eftersom nuvarande allmänna råd är svårtolkade för denna typ av avtal och redovisningen därmed kan variera i praktiken.

Detaljerade synpunkter avseende ovanstående samt övriga synpunkter avseende finansiella instrument finns i Bilaga 2.

FAR diskuterar gärna dessa frågeställningar ytterligare med Bokföringsnämnden.

FAR

A handwritten signature in blue ink that reads 'Hans Warén'.

Hans Warén
Ordförande FAR

A handwritten signature in blue ink that reads 'K. Apelman'.

Karin Apelman
Generalsekreterare & vd

Bilaga 1 Synpunkter på övriga punkter som framkommer av Bokföringsnämndens remissbrev

<i>Förslag till text</i>	<i>FAR:s kommentar</i>
<p>Allmänt råd 7.4</p> <p>Likvida medel är</p> <p>a) kassamedel,</p> <p>b) disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, och</p> <p>c) kortfristiga, likvida placeringar som lätt kan omvandlas till ett känt belopp och som är utsatta för en obetydlig risk för värdefluktuationer.</p> <p>Företagets andel av medel på ett koncernkonto får behandlas som likvida medel. (BFNAR 202X:X)</p> <p>Kommentar</p> <p>Kassamedel är sedlar och mynt samt postväxlar, mottagna checkar och andra betalningsanvisningar som omedelbart kan omsättas i pengar.</p> <p>Likvida medel innehas främst i syfte att tas i anspråk för att fullgöra kortfristiga åtaganden och inte för investeringar eller andra syften. En placering kan därför normalt klassificeras som likvida medel endast när den har en kort löptid räknat från anskaffningstidpunkten, vanligen tre månader eller kortare. ~~En juridisk persons andel av medel på ett koncernkonto får också anses som likvida medel, se punkt 7.21.~~</p>	<p>FAR föreslår att punkt 7.18 och kommentaren till 8.3/8.3A kompletteras med avseende på ändringen i 7.4, det vill säga att upplysning som lämnas avseende sammansättning av likvida medel inkluderar även storleken på koncernkonto som klassificeras som likvida medel.</p>

<p>~~Redovisning i juridisk person~~</p> <p>~~Allmänt råd 7.21 I juridisk person får företagets andel av medel på ett koncernkonto anses som likvida medel. (BFNAR 2012:5) Har upphävts. (BFNAR 202X:X)~~</p>	
<p>Allmänt råd 14.12</p> <p>Det redovisade värdet på andelar i handelsbolag, inklusive kommanditbolag, ska årligen ändras med ett belopp som motsvarar ägarföretagets andel av handelsbolagets redovisade resultat.</p> <p>~~Om det skattepliktiga resultatet inte avviker väsentligt från det redovisade resultatet, får det skattepliktiga resultatet användas.~~</p> <p>Är det redovisade värdet på andelen negativt, ska en skuld redovisas. (BFNAR 202X:X)</p>	<p>FAR anser att det behöver läggas in ett förtydligande att redovisat resultat ska vara beräknat i enlighet med K3. I 14.7 finns en formulering som kan användas.</p>
<p>Allmänt råd 15.16</p> <p>Det redovisade värdet på andelar i handelsbolag, inklusive kommanditbolag, ska årligen ändras med ett belopp som motsvarar samägarens andel av handelsbolagets redovisade resultat.</p> <p>~~Om det skattepliktiga resultatet inte avviker väsentligt från det redovisade resultatet, får det skattepliktiga resultatet användas.~~</p>	<p>FAR anser att det behöver läggas in ett förtydligande att redovisat resultat ska vara beräknat i enlighet med K3. I 14.7 finns en formulering som kan användas.</p>

<p>Är det redovisade värdet på andelen negativt ska en skuld redovisas. (BFNAR 202X:X)</p>	
<p>Allmänt råd 21.12</p> <p>En avsättning ska omprövas varje balansdag och justeras så att den återspeglar den aktuella bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera förpliktelsen på balansdagen.</p> <p>Varje justering av tidigare redovisade avsättningsbelopp ska redovisas i resultaträkningen, med undantag för avsättningar som tidigare redovisats som del av utgiften för lager, eller materiella anläggningstillgångar eller rörelseförvärv enligt punkt 19.7 första stycket c. (BFNAR 20XX:X)</p>	<p>FAR föreslår att förändringar i tilläggsköpeskilling ska redovisas i koncernresultaträkningen. Om FAR inte får gehör för denna synpunkt anser FAR att texten bör omformuleras för att undvika risk för att endast lager och materiella anläggningstillgångar i rörelseförvärv omfattas. Förslag: ... lager och materiella anläggningstillgångar samt rörelseförvärv enligt...</p>
<p>Allmänt råd 21.15</p> <p>En eventualtillgång är en möjlig tillgång till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir.</p> <p>Kommentar</p> <p>Ett företag ska inte redovisa en eventualtillgång som tillgång i balansräkningen. Dock ska eventualtillgångar bedömas fortlöpande för att säkerställa att förändringar återges i de finansiella rapporterna. När kriterierna för att redovisa en tillgång enligt punkterna 2.12 respektive 2.18 är uppfyllda ska en tillgång redovisas. I</p>	<p>I kommentaren anges att eventualtillgångar ska redovisas som tillgångar när kriterierna i 2.12 och 2.18 är uppfyllda. FAR upplever att det inte är tydligt hur man ska tolka föreslagen skrivning utifrån sannolikhetskriteriet. FAR konstaterar i detta sammanhang att det finns en inkonsekvens i kommentaren jämfört med kriterierna för att få redovisa en tillgång i 21.10 ("så gott som säkert") samt kommentaren till Ersättning vid värdenedgång till 17.20. Vidare konstaterar FAR att skrivningen kan tolkas som en avsikt att ändra tidigare innebörd för redovisning av en eventualtillgång som tillgång. Enligt FAR:s uppfattning avviker detta från tidigare normering samt även IFRS och IFRS for SMEs. FAR önskar att detta</p>

<p>vissa fall krävs att upplysningar lämnas (se under rubriken Noter om eventualtillgångar).</p>	<p>utreds närmare innan en sådan genomgripande förändring utförs.</p>
<p>Kommentar till 24.5</p> <p>Ett bidrag som minskar tillgångens anskaffningsvärde kommer att redovisas i resultaträkningen under tillgångens nyttjandeperiod i form av lägre avskrivningar. Ett bidrag som redovisas som en förutbetalad intäkt redovisas i resultaträkningen fördelat på ett systematiskt sätt över tillgångens nyttjandeperiod.</p> <p>Med begreppet förvärv avses i punkten även förvärv genom tillverkning eller intern upparbetning</p>	<p>FAR anser att kompletteringen till kommentaren är bra men föreslår att begreppet ”förvärv” ersätts med begreppet ”anskaffning”. Detta berör även lydelsen i det allmänna rådet 24.5.</p>
<p>Allmänt råd 24.9</p> <p>I juridisk person får ett offentligt bidrag som hänför sig till förvärv av en omsättningstillgång minska tillgångens anskaffningsvärde.</p> <p>Ett offentligt bidrag i form av lagertillgångar får redovisas till noll kronor. (BFNAR 202X:X)</p> <p>Kommentar</p> <p>Med begreppet förvärv avses i punkten även förvärv genom tillverkning eller intern upparbetning.</p> <p>Offentliga bidrag kan lämnas i annan form än likvida medel. Om ett offentligt bidrag lämnas i form av en lagertillgång som redovisas till noll kronor redovisas inte heller någon intäkt enligt punkt 24.3. Elcertifikat är</p>	<p>FAR anser att offentliga bidrag i annan form än monetära tillgångar oavsett om de utgör omsättningstillgångar eller anläggningstillgångar borde få redovisas till noll kronor såväl i koncernredovisning som i juridisk person.</p> <p>FAR anser att detta genomförs genom att komplettera 24.6. Den komplettering av 24.9 som föreslås i remissen kan då tas bort.</p> <p>FAR anser att det som följd även behöver läggas till en möjlighet att redovisa offentliga bidrag till noll kronor i juridisk person även om denna möjlighet inte används i koncernredovisningen. Punkt 24.9 behöver således kompletteras med denna möjlighet att använda olika principer i koncernredovisning och juridisk person.</p>

<p>exempel på lagertillgångar som får redovisas till noll kronor.</p>	
<p>Allmänt råd 26.2</p> <p>Aktierelaterade ersättningar är ersättningar till parter, inklusive anställda, som levererat varor eller tjänster till företaget där ersättningen regleras antingen med företagets egetkapitalinstrument eller med kontanter (eller andra tillgångar) till ett värde som baseras på kursen (eller värdet) på företagets egetkapitalinstrument.</p> <p>Aktierelaterade ersättningar enligt första stycket kan även vara ersättningar från ett annat företag i koncernen (vanligtvis moderföretaget) där ersättningen regleras antingen med ett koncernföretags egetkapitalinstrument eller med kontanter (eller andra tillgångar). (BFNAR 202X:X)</p>	<p>FAR uppfattar att formuleringarna i kompletteringen kan tolkas som att kapitlet enbart är tillämpligt på det företag som har anställda som utför tjänsterna; inte på det företag som utger den aktierelaterade ersättningen. FAR är tveksamma till om det är avsikten och om så är avsikten, behöver detta i så fall tydliggöras för att inte skapa osäkerhet för tillämpare.</p> <p>FAR anser dock att kapitlet även ska vara tillämpligt för det företag i en koncern som utger ersättning till anställda i andra företag i koncernen, (det företag som exempelvis emitterar optioner). FAR erfar att det i praktiken är vanligt att moderbolag reglerar incitamentsprogram för anställda i dotterföretag och frågeställningen uppstår därmed om och i sådana fall hur moderbolaget ska redovisa sina transaktioner. I IFRS for SMEs är det tydligt att det företag som utger ersättningen är inom tillämpningsområdet.</p> <p>FAR noterar att det kompletterande stycket avslutas utan att specificera att reglering med kontanter avser fall där regleringen sker till ett värde som baseras på kursen (eller värdet) på egetkapitalinstrument i företaget eller annat företag inom samma koncern. För att tydliggöra detta föreslår FAR att en sådan komplettering görs.</p> <p>FAR föreslår även att andra stycket görs mer definitivt i sin formulering genom att</p>

	<p>”kan även vara” ersätts med ”inkluderar även”.</p> <p>Utöver ovan synpunkter föreslår FAR att referensen i 26.3 och 26.4 till "företagets egetkapitalinstrument" omformuleras så att den även inkluderar egetkapitalinstrument för andra företag i samma koncern. Det är annars risk för att bokstavsläsning görs. FAR föreslår följande formulering: "egetkapitalinstrument i företaget eller annat företag inom samma koncern". Av samma skäl föreslår FAR ändring i 26.4 från ”ådra” till ”företaget eller annat företag i samma koncern ådrar...”.</p> <p>Avslutningsvis anser FAR att föreslagen ändring, där i det allmänna rådet läggs till ett stycke som egentligen korrigerar första stycket kan ge upphov till osäkerhet hos en läsare. FAR uppmuntrar Bokföringsnämnden att i stället ha ett första stycke som inkluderar det som faktiskt avses och sedan komplettera med vägledande kommentar.</p> <p>Relaterat till aktierelaterade ersättningar noterar FAR att definitionerna i ”Bilaga 1-Definitioner” inte i nuvarande version är uppdaterade med de reviderade definitionerna i kapitel 26.</p>
<p>Allmänt råd 32.3</p> <p>Händelser som bekräftar förhållanden som förelåg på balansdagen men som inträffat efter balansdagen och innan den finansiella rapporten är upprättad ska beaktas genom att justera beloppen</p>	<p>I kommentaren ändras begreppet ”före balansdagen” till ”räkenskapsåret”.</p> <p>Beträffande upptäckta bedrägeri och fel refereras också till begreppet ”räkenskapsåret”. I de flesta fall torde ”räkenskapsåret” ha samma innebörd som ”före balansdagen”. Begreppet ”före balansdagen” innefattar emellertid även</p>

<p>eller att redovisa inte tidigare medtagna poster. (BFNAR 2021:3)</p> <p>Kommentar</p> <p>Den finansiella rapporten är upprättad när samtliga befattningshavare som ska skriva under den finansiella rapporten har skrivit under den. Följande är exempel på händelser efter balansdagen som ska beaktas i balansräkningen och resultaträkningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ett domstolsavgörande efter balansdagen som bekräftar att ett företag hade en befintlig förpliktelse på balansdagen. Har företaget redovisat en avsättning kan beloppet behöva justeras. I annat fall ska kapitel 21 tillämpas för att bedöma om en avsättning eller eventalförpliktelse ska redovisas. • Information som erhålls efter balansdagen som visar att en tillgång redan på balansdagen hade minskat i värde eller att en tidigare gjord nedskrivning av en tillgång ska justeras, t.ex. information om – att en av företagets kunder gått i konkurs efter balansdagen vilket normalt bekräftar att företaget redan på balansdagen hade en förlust på en kundfordran som därför måste skrivas ned, och – varuförsäljning efter balansdagen som visar vilket nettoförsäljningsvärde dessa varor hade på balansdagen. • Fastställande efter balansdagen av utgiften eller inkomsten för tillgångar 	<p>tidigare räkenskapsår än det föregående, vilket i vissa situationer kan ha praktisk betydelse. FAR föreslår därför att begreppet ”före balansdagen” behålls alternativt att det förtydligas att ”räkenskapsåret” även avser tidigare räkenskapsår. Detta förtydligande avser även exemplet avseende upptäckt av bedrägeri eller fel.</p>
---	---

<p>som köpts respektive sålts under räkenskapsåret ~~före balansdagen~~.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fastställande efter balansdagen av det belopp som avser t.ex. vinstdelning eller bonus, om företaget på balansdagen hade en legal förpliktelse eller informell förpliktelse att utge sådana belopp som en följd av händelser ~~före balansdagen~~ under räkenskapsåret. • Konstaterande efter balansdagen att en kapitaltäckningsgaranti som fanns på balansdagen och som utlöses vid kapitalbrist behöver tas i anspråk på grund av kapitalbrist på balansdagen. • Upptäckt efter balansdagen av bedrägeri eller fel som begåtts eller uppstått under räkenskapsåret och som gör att den finansiella rapporten är felaktig. <p>Sådana händelser som indikerar att vissa förhållanden har uppstått efter balansdagen får inte beaktas vid upprättandet av balansräkningen och resultaträkningen.</p> <p>I enstaka fall kan det vara svårt att avgöra om en händelse bekräftar förhållanden som förelåg på balansdagen eller indikerar förhållanden som uppstått efter balansdagen. I ett sådant fall kan tidsaspekten vara till hjälp i bedömningen. Ju kortare tid som förflutit mellan balansdagen och en händelse desto troligare är det att händelsen ska påverka balansräkningen och resultaträkningen. Det är t.ex. troligt att en kundförlust som</p>	
---	--

konstateras månaden efter balansdagen är en händelse som bekräftar att det förelåg en kundförlust redan per balansdagen. Däremot är det mindre troligt om förlusten konstateras fem månader efter balansdagen.

Ett exempel på en händelse efter balansdagen som inte får beaktas är en nedgång i marknadsvärdet på företagets placeringar mellan balansdagen och den dag den finansiella rapporten är upprättad. En sådan värdenedgång hänförs normalt inte till placeringarnas värde på balansdagen utan återspeglar omständigheter som har uppstått efter balansdagen. Ett företag får därför inte redovisa värdenedgången eller uppdatera upplysningarna om placeringarna per balansdagen. Ett annat exempel är om en maskin förstörs på grund av en brand efter balansdagen. Nedskrivning ska inte göras per balansdagen. Dock kan företaget i båda exemplen behöva lämna upplysningar enligt punkt 32.4.

Bilaga 2 Synpunkter avseende finansiella instrument

Kapitel 11

Utöver ändringen i kommentaren till punkt 11.60 har Bokföringsnämnden inte föreslagit några ändringar i kapitlen om finansiella instrument. FAR lämnar dock nedan även andra synpunkter på kapitel 11 och kapitel 12 där FAR uppmanar Bokföringsnämnden att beakta dessa i det fortsatta arbetet. Syftet med nedan kommentarer är att uppmärksamma Bokföringsnämnden på de vanligaste frågorna som FAR erfar att tillämpare ställs inför och där det dels finns tolkningsproblem rörande nuvarande formuleringar, dels områden där FAR anser att den ekonomiska innebörden inte återspeglas fullt ut. FAR diskuterar gärna dessa frågeställningar med Bokföringsnämnden inför slutförandet av det remitterade förslaget.

Synpunkterna lämnas främst utifrån kapitel 11, vilket är det kapitel som, vad FAR erfar, flest företag tillämpar och också det kapitel där tillämpnings- och tolkningsproblem vanligen uppstår.

Säkringsredovisning

FAR är generellt av uppfattningen att K3 kapitel 11 i hög utsträckning fokuserar på **när** säkringsredovisning kan tillämpas snarare än **hur** principerna praktiskt ska tillämpas. FAR ger nedan synpunkter på områden/frågeställningar inom säkringsredovisning där FAR uppmanar Bokföringsnämnden att komplettera nuvarande principer då FAR:s uppfattning är att de dels är inkonsekventa och dels vållar svårigheter vid tolkning/tillämpning.

Avbryta säkringsredovisning

FAR anser att principerna för avbrytande av säkringsredovisning i K3 kapitel 11 inte avspeglar den ekonomiska innebörden av den säkringsrelation som före säkringsrelationen avslutades var effektiv. Vidare anser FAR att principerna rörande när säkringsredovisning avbryts inte är konsekventa dels vad gäller att säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet hanteras annorlunda än övriga säkringsrelationer, dels jämfört med principer avseende säkringsredovisning i andra regelverk (K3 kapitel 12 och IFRS).

FAR anser att Bokföringsnämnden bör se över principerna kring de fall där den säkrade posten fortfarande finns kvar/förväntas inträffa men där säkringsinstrumentet inte finns kvar. Vad FAR erfar är dessa situationer vanliga i praktiken och där tolkningsproblem uppstår hos tillämpare.

Om ett säkringsinstrument avvecklas ska enligt punkten 11.58 säkringsredovisningen avbrytas och enligt punkten 11.60 ska i sådana fall säkringsinstrument och säkrad post redovisas och värderas enligt de grundläggande reglerna för respektive transaktion/post.

När ett derivat som utgjort säkringsinstrument stängs i förtid blir effekten av detta en omedelbar resultatredovisning som om derivatet innehafts för tradingändamål. Vidare kommer den säkrade posten fortsättningsvis redovisas som om det inte tidigare varit föremål för en effektiv säkringsrelation. FAR menar att detta sätt att redovisa inte avspeglar den ekonomiska innebörden av de transaktioner som

företaget ingått. FAR anser att denna frågeställning är viktig eftersom det med nuvarande regler i K3 kapitel 11 ger möjlighet för företagen att styra resultatet på ett olämpligt sätt.

När säkringsredovisning har tillämpats har man frångått omvärdering av ett lån i utländsk valuta eller inte tillämpat LVP för ett derivatinstrument eftersom en motsatt värdeförändring finns i det säkrade föremålet. När man i förtid stänger ett säkringsinstrument och erhåller eller betalar det verkliga värdet samtidigt som man fortfarande har kvar det säkrade föremålet innebär således en omedelbar resultatföring att eventuella vinster på säkringsinstrumentet motsvaras av framtida förluster på det säkrade föremålet. Situationen är därmed inte jämförbar med när man väljer att sälja en investering i exempelvis aktier före eller efter ett årsskifte i avsikt att påverka årets resultat.

Ett undantag till detta är avbrytande av säkringsredovisning vid säkring av nettoinvestering, där resultateffekter som tidigare har redovisats direkt mot eget kapital, redovisas i eget kapital så länge utlandsverksamheten finns och först när utlandsverksamheten avyttras ska de ackumulerade effekterna överföras till resultaträkningen (punkt 11.60). En redovisning enligt 11.60 återspeglar den ekonomiska innebörden av att en säkring varit effektiv fram till avbrytandet och FAR föreslår att även andra typer av säkringsrelationer redovisas på samma sätt, det vill säga utifrån den ekonomiska innebörden.

FAR:s uppfattning är att de nuvarande reglerna motiveras emellanåt med att kapitel 11 skall vara "enklare" att tillämpas än kapitel 12. För bolag som ingår i koncerner som tillämpar IFRS eller kapitel 12 redovisas dock avbruten säkringsredovisning olika i juridisk person och i koncern. För de bolag som skattemässigt tillämpar realisationsbeskattning av derivat kan det hävdas att den nuvarande hanteringen är enklare då beskattning och redovisning i så fall sker samtidigt. Vi noterar dock att denna förenkling inte hjälper bolag som tillämpar lagerreglerna vid beskattning av derivat.

Nedan illustrerar FAR dessa frågeställningar med ett antal exempel. Delar av dessa exempel ingick även i lämnat brev under 2022.

Exempel - Säkring av rörlig ränta

Bolag B har ett lån om 1 MSEK som löper på 5 år med rörlig ränta (Stibor 3 mån). För att säkra sig mot risken i den rörliga räntan har bolag B tecknat en ränteswap på 5 år för att byta bort den rörliga räntan och erhålla fast ränta. Villkoren i ränteswappen matchar perfekt villkoren i lånet avseende volym, valuta, löptid, ränta och räntesättningsstidpunkt, dvs säkringsrelationen är 100 % effektiv. I slutet av år 2 har ränteswappen ett positivt värde om SEK 200 000.

Bolag B har i samband med en pågående rättstvist redovisat en avsättning och kostnad som uppgår till SEK 200 000. För att motverka den kostnaden har Bolag B förtidslöst ränteswappen för att kunna tillgodoräkna sig det positiva värdet och därmed motverka kostnaden för avsättningen. Enligt reglerna i punkt 11.58 och 11.60 är redovisningen av den förtidslösta ränteswappen i enlighet med K3 kapitel 11. Trots att det fram till förtidslösen förelåg en 100 % effektiv säkring samt att den säkrade posten fortfarande finns kvar, har bolag B i detta fall möjlighet att styra sitt resultat.

Exempel - Säkring av utländsk valuta

Bolag C har ett avtal med en kund om att sälja varor för 1 mEUR. Enligt avtal mellan Bolag C och kunden är det överenskommet att Bolag C ska leverera varorna den 31 mars år 2 och att kunden har en kredittid på 30 dagar från leverans (då även faktura ställs ut).

Intäktsredovisning sker i samband med leverans av varor då det är då de överfört väsentliga risker och fördelar till kunden. Avtalet mellan bolag C och kunden ingicks i oktober år 1. Då bolag C har redovisningsvaluta SEK är det utsatt för valutarisk i EUR och har därför tecknat en valutatermin att sälja 1 mEUR den 30 april år 2 (då kund ska betala fakturan). Villkoren i valutaterminen matchar perfekt villkoren i den framtida försäljningen (valuta, tidpunkt, nominellt belopp), dvs säkringsrelationen är 100 % effektiv. Terminkursen är 10,00.

När det närmar sig årsbokslut för bolag C (31 december år 1) vill Bolag C kunna redovisa ett högre resultat för räkenskapsåret. I mitten av december år 1 är dagskursen för EUR/SEK 9,00 vilket innebär att valutaterminen har ett positivt värde om

SEK 1 000 000 $(10-9 * 1 \text{ mEUR})$. Bolag C stänger då valutaterminen i förtid och realiserar resultatet.

Enligt reglerna i punkterna 11.58 och 11.60 är redovisningen av den förtidslösta ränteswappen respektive valutaterminen i enlighet med K3 kapitel 11. Trots att det fram till förtidslösen förelåg en 100% effektiv säkring samt att den säkrade posten fortfarande finns kvar, har bolag B i detta fall möjlighet att styra sitt resultat.

I de situationer där den säkrade posten kvarstår (som i exemplen ovan) motsvarar redovisningen enligt nuvarande regler inte den ekonomiska innebörden att säkringsrelationen varit 100 % effektiv fram tills förtidslösen av säkringsinstrumenten. Redovisningsmässigt blir effekten i stället som om det inte tidigare förekommit säkringsredovisning. Då den säkrade posten kvarstår föreslår FAR därför att denna effekt ska periodiseras även i kapitel 11, exempelvis genom att redovisa dessa belopp som en förutbetalad kostnad/intäkt eller annan balanspost.

Om ovan säkringsrelationer hade redovisats i enlighet med kapitel 12 hade effekten av de 200 TSEK från första exemplet respektive 1 000 TSEK från andra exemplet kvarstått i ”fond för verkligt värde” till dess att den säkrade posten träffar resultaträkningen. I praktiken innebär detta att belopp i fond för verkligt värde periodiseras ut löpande i takt med att räntekostnader på lånet redovisas i resultaträkningen respektive omklassificeras till resultaträkningen när försäljningen sker. På detta sätt motsvarar redovisningen den ekonomiska innebörden av transaktionen, det vill säga att det var en effektiv säkring. I kapitel 11 redovisas inte effekter löpande mot någon fond i eget kapital då inga värdeförändringar på säkrad post eller säkringsinstrument redovisas löpande.

Avslut av del av säkringsrelation

FAR erfar att i praktiken skiljer sig tillämpningen åt vad gäller situationer när del av en säkringsrelation avslutas. Nedan ger FAR ett exempel på problem som kan uppstå vid tillämpningen av punkt 11.60.

Exempel - Säkring av fastighet

Bolag A har köpt en fastighet i Spanien och tagit upp ett lån i EUR i samband med detta. Fastigheten i Spanien har ett marknadsvärde i EUR och en framtida försäljning kommer att ske i EUR. Eftersom fastigheten finns i Spanien är värdet på fastigheten starkt förankrad till utvecklingen av marknaden i Spanien och utvecklingen av EUR. Därav går det att identifiera en valutakomponent och valutarisk i EUR i marknadsvärdet på fastigheten.

Bolag A har därför designerat EUR-lånet som säkringsinstrument för valutarisken i den säkrade posten (fastigheten). Lånet löper på 10 år och amorteras med lika stora delar varje år. Enligt p.11.58 ska säkringsredovisning avbrytas i samma takt som lånet amorteras eftersom säkringsinstrumentet löpande löses in. Enligt reglerna i p.11.60 ska då resultateffekten som uppstår redovisas i RR trots att den säkrade posten finns kvar och trots att säkringen varit fullt effektiv.

*Dag 1. Köp av fastighet för 1 miljon EUR samt upptagande av lån om samma belopp.
Dagskurs 8.*

Löpande under året omvärderas inte lånet eftersom säkringsredovisning tillämpas (p.11.20).

Efter 1 år amorteras 1/10-del av lånet. Dagskursen är nu 9 vilket innebär att det uppstår en valutaeffekt om SEK 100 000 ($EUR\ 100\ 000 * (9-8)$). Trots att säkringen varit fullt effektiv blir det enligt punkt 11.60 en resultateffekt på SEK 100 000.

I ovan exempel, precis som i tidigare exempel, redovisas en resultateffekt trots att säkringsinstrumentet var 100 % effektivt fram till delamorteringen.

Då den säkrade posten kvarstår föreslår FAR att det redovisade värdet på den säkrade posten (fastigheten) i kapitel 11 ska påverkas av att säkringsinstrumentet realiseras, exempelvis genom att direkt redovisa effekten från derivatet mot den säkrade posten. En sådan hantering motsvarar bättre den ekonomiska innebörden att säkringsrelationen var 100 % effektiv fram till delamorteringen.

Hade ovan säkringsrelation redovisats i enlighet med kapitel 12 hade valutakurseffekten på den del av säkringsinstrumentet som avvecklats (delamortering av lånet) redovisats i resultaträkningen och samma effekt hade även justerat värdet på den säkrade posten (fastigheten) med motbokning i resultaträkningen, det vill säga nettoeffekt i resultaträkningen på dagen för amortering är noll.

FAR noterar även att om investeringen i fastigheten ligger i ett dotterbolag kommer säkringsrelationen i stället att betraktas som en nettoinvestering och då ska effekterna från lånet inte påverka redovisningen förrän dotterbolaget (fastigheten) säljs.

Utöver ovan exempel har FAR även uppmärksammat att det förekommer varierande praxis och tolkningar när det gäller att en del av ett säkringsinstrument realiseras i förtid på grund av att en del av den säkrade posten inte längre förväntas inträffa. Ett vanligt exempel på detta är:

Exempel Säkring av prognostiserad försäljning

Bolag B har prognostiserat framtida försäljning om EUR 1 miljon i oktober år 1. Prognosen gjordes i januari år 1 och i samband med prognosarbetet tecknades även en valutatermin om att sälja EUR 750 000, det vill säga den del av prognosen som bolag A bedömer som mycket sannolik. I maj år 1 reviderar bolag A prognosen och den del som nu bedöms som mycket sannolik har minskat till EUR 500 000.

Bolag B väljer därför att i förtid realisera EUR 250 000 av valutaterminen så att terminen uppgår till EUR 500 000. Kan säkringsredovisning för EUR 500 000 bedömas som effektiv och därmed fortskrida för denna del eller ska hela säkringsrelationen avbrytas?

I ovan situation förekommer det olika tolkningar och hantering i praktiken. Förutsatt att säkringsdokumentationen hanterar denna situation, bedömer FAR att det borde vara möjligt att bedöma den kvarvarande säkringsrelationen som effektiv och därmed fortsätta säkringsredovisning för den delen och endast avbryta säkringsredovisning för den del som inte längre bedöms som effektiv. FAR föreslår att det förtydligas i K3 kapitel 11 att del av säkringsrelation kan avslutas och att effektivitetsbedömningar kan göras på den kvarvarande delen av säkringsrelationen.

Andra vanligt förekommande liknande situationer är ändrade prognoser för elförsäljning och elinköp.

Ett annat exempel på en problematisk hantering är när ett företag på koncernnivå säkrar en nettoinvestering i ett dotterbolag genom att ingå valutaterminer som rullas allteftersom de förfaller. Enligt 11.56 skall i koncernredovisningen både säkringsinstrument och den säkrade posten värderas till balansdagens kurs och värdeförändringarna skall redovisas direkt i eget kapital. I kommentaren till denna punkt framgår att i juridisk person redovisas inte någon omvärdering så länge säkringsredovisning tillämpas. Enligt 11.59 framgår att när ett säkringsinstrument ersätts med ett annat i enlighet med företagets dokumenterade mål för riskhantering och riskhanteringsstrategi fortsätter säkringsredovisningen och effekterna av att säkringsinstrument realiserar skall balanseras i balansräkningen. I och med att 11.56 anger att det säkrade föremålet (dotterbolagsaktier i juridisk person) inte skall omvärderas och 11.59 anger att effekterna av realisering av säkringsinstrumentet skall redovisas i balansräkningen kan det uppstå situationer där en tillgång eller skuld som sannolikt inte uppfyller definitionen av tillgång eller skuld kan komma att redovisas under mycket lång tid. Ett bättre alternativ i detta fall skulle kunna vara att tillåta att det säkrade föremålets bokförda värde justeras i samband med att ett säkringsinstrument ersätts av ett annat.

FAR anser att samtliga exempel ovan illustrerar att det finns flertalet situationer då nuvarande regler i kapitel 11 om avbrytande av säkringsredovisning inte leder till en god redovisning som motsvarar den ekonomiska innebörden av en transaktion. I remissbrevet till K3 anges att Bokföringsnämndens uppfattning är att bestämmelserna i kapitel 11 är ändamålsenliga och avsedda att förenkla för företagen. När ett företag har valt att tillämpa säkringsredovisning har företaget tagit ett steg bort från den allra enklaste hanteringen som är att tillämpa grundreglerna och åtagit sig att följa regler kring dokumentation, effektivitetsuppföljning etcetera. FAR bedömer att hantering av periodisering eller justering av värdet av en tillgång inte utgör någon svår hantering för företagen. Företagen tillämpar

redan idag periodisering av olika slag såsom exempelvis förutbetalda intäkter och kostnader samt avskrivning på materiella och immateriella tillgångar.

Summering

Sammanfattningsvis, FAR ställer sig positiv till den ändring som föreslås att andra meningen i kommentaren till punkt 11.60 stryks.

För att kunna spegla den ekonomiska innebörden och få en god redovisning anser FAR att det bör finnas ytterligare regler i kapitel 11 för hantering av avbrytande av säkringsredovisning då den säkrade posten finns kvar. Sådana regler bör ange:

- Om den säkrade posten finns kvar ska effekten från säkringsinstrumentet som avvecklats inte redovisas direkt i resultaträkningen utan balanseras och sedan redovisas i resultaträkningen i takt med att den säkrade posten redovisas i resultaträkningen.
- I de fall den säkrade posten är en finansiell eller icke-finansiell tillgång ska effekten från säkringsinstrumentet som avvecklats inte redovisas direkt i resultaträkningen utan justerar värdet på den säkrade posten.

FAR har nedan förslag på hur en möjlig formulering i K3 kapitel 11 skulle kunna utformas.

Förslag till ändrad skrivning 11.60 samt 11.67:

11.60 Upphör säkringsredovisningen ska både säkringsinstrumentet och den säkrade posten värderas och redovisas enligt principerna för värdering vid det första redovisningstillfället men utifrån förhållandena vid den tidpunkt då säkringen upphör.

Resultateffekter som uppkommer när säkringen upphör **enligt första stycket** ska redovisas i resultaträkningen.

Undantag från redovisning enligt första och andra stycket ska ske om säkringsinstrumentet förfallit, sålts, avvecklats eller lösts in, och säkringen avser följande situationer:

- a. Avser säkringen en valutakursrisk i en nettoinvestering i en utlandsverksamhet, ska resultateffekter som tidigare har redovisats direkt mot eget kapital, fortsätta att redovisas i eget kapital så länge utlandsverksamheten redovisas. Avyttras utlandsverksamheten, ska de ackumulerade effekterna överföras till resultaträkningen.
- b. **Avser säkrad post en redovisad tillgång eller skuld (eller en grupp av sådana enligt 11.48 i detta allmänna råd), ska effekterna av säkringsinstrumentet redovisas som del av den säkrade posten.**
- c. **Avser säkrad post ett ej redovisat bindande åtagande eller en mycket sannolik prognostiserad transaktion (eller en grupp av sådana enligt punkt 11.48 i detta allmänna råd) som fortfarande**

förväntas inträffa, ska effekterna av säkringsinstrumentet redovisas i balansräkningen. När säkrad post inträffar ska effekterna av säkringsinstrumentet redovisas enligt följande:

- i. Som en separat post i balansräkningen, om säkringen är hänförlig till en anskaffning av en tillgång eller skuld som ännu inte redovisas. När den säkrade tillgången eller skulden redovisas i balansräkningen sker redovisning av effekten av säkringsinstrumentet enligt b) i denna paragraf.
- ii. I resultaträkningen i samma period som resultateffekten av den säkrade posten. Är säkringen hänförlig till en ränterisk kommer redovisning ske i enlighet med punkt 11.53.

Kommentar

Resultateffekterna får nettoredovisas i resultaträkningen.

Hänvisning till säkringsredovisningens upphörande kan även tillämpas på upphörande av en del av en säkringsrelation, medan resterande säkringsrelation fortsätter under återstoden av säkringsförhållandet.

I punkt 11.67 finns särskilda regler för juridisk person.

11.67 I juridisk person behöver inte resultateffekten av ett säkringsinstrument, vid anskaffning av en icke-finansiell tillgång eller icke-finansiell skuld som redovisas i balansräkningen, ingå i tillgångens eller skuldens redovisade anskaffningsvärde.

Kommentar

Enligt punkt 11.57 samt 11.60 ska resultateffekten av ett säkringsinstrument ingå i anskaffningsvärdet för en icke-finansiell tillgång eller en icke-finansiell skuld. På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning behöver inte resultateffekten av säkringsinstrumentet ingå vid redovisning i juridisk person.

Bortbokning av finansiella skulder

Punkt 11.35 (och 12.44)

K3 anger i punkten 11.35 att ”Ett företag får inte längre redovisa en finansiell skuld, eller del av en finansiell skuld, i balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgjorts eller upphört.”

Nuvarande formulering har som utgångspunkt när en finansiell skuld inte längre får redovisas. FAR anser att Bokföringsnämnden bör överväga att omformulera punkten 11.35 så att den snarare anger principen för när ett företag inte får boka bort en finansiell skuld. FAR ger nedan förslag på formulering:

”Ett företag ska ta bort finansiell skuld, eller del av en finansiell skuld, från balansräkningen endast när den avtalade förpliktelsen fullgörs, annulleras eller upphör.”

Punkt 11.36

K3 anger vidare i punkt 11.36 att *”Ersätts en finansiell skuld med en annan finansiell skuld till samma långivare och med i huvudsak samma villkor som för den ursprungliga skulden, anses inte den ursprungliga avtalade förpliktelsen ha fullgjorts eller upphört och en ny skuld får inte redovisas.*

Eventuella resultateffekter i samband med att skulden ersätts ska periodiseras som ränta över återstående löptid för den ändrade skulden.”

I de fall ett företag har en avtalad förpliktelse som är fullgjord, annullerad eller har upphört, erfar FAR att det sällan uppstår praktiska problem kring bortbokningen. FAR:s uppfattning är dock att omförhandlingar av skulder kan vålla praktiska tolkningsproblem vad gäller bortbokningsprinciperna. Frågor rörande tolkning av punkten har ökat på senare tid till följd av högre ränteläge och finansiella svårigheter hos företag.

Punkten 11.36 anger att resultateffekter som uppstår ska periodiseras som ränta. Det beskrivs dock inte närmare vilka resultateffekter som avses. FAR anser att punkten bör kompletteras med hur värderingen ska ske av skulder som omfattas av punkt 11.36 och specifikt vad avser huruvida den modifierade skulden ska värderas med den ursprungliga effektivräntan eller om en ny effektivränta ska beräknas. Därigenom blir det förhoppningsvis tydligare med vad som avses med resultateffekter.

Tillämpare av K3 som är väl insatta i IFRS skulle kunna läsa och tolka punkten som att eftersom det inte är en ny finansiell skuld (utan enbart en modifiering av den befintliga skulden) används den ursprungliga effektiva räntan vid värderingen av den nya skulden baserat på dess nya villkor. Skillnaden mellan det tidigare redovisade värdet och det nya redovisade värdet utgör en resultateffekt som ska periodiseras. Periodiseringen sker genom att redovisa en interimspost och därefter periodisera resultateffekten som ränta. Denna resultateffekt redovisas enligt IFRS direkt i resultaträkningen (vinst eller förlust vid modifiering).

Ett annat sätt att tolka punkten är att det sker en ny beräkning av den effektiva räntan och att eventuella ”resultateffekter” därmed periodiseras genom en reviderad effektivränta. Detta var tidigare en vanlig metod i IFRS-praxis, när IAS 39 gällde.

Vidare anser FAR att det bör tydliggöras hur transaktionsutgifter ska hanteras vid omförhandling av lån eftersom det i regel förekommer transaktionsutgifter när företag omförhandlar lån och det skulle underlätta för tillämpare om kompletterande vägledning finns. Det kan tilläggas att hantering av låneutgifter vid omförhandling av lån är reglerat för IFRS tillämpare (IFRS 9 B3.3.6)

Inbäddade derivat

K3 punkt 11.61 anger att *”Sammansatta finansiella instrument är finansiella instrument som består av en fordran eller en skuld i kombination med ett eller flera derivatinstrument.”*

Denna definition innebär att enbart inbäddade derivat som är från finansiella värdepapper omfattas. K3 kapitel 11 saknar idag vägledning för inbäddade derivat när värdepapperet inte är finansiellt. K3 Kapitel 12 punkt 75 anger dock i kommentaren att *”Ett värdepapper kan vara både avtal som utgör finansiella instrument och sådana avtal som inte utgör finansiella instrument.”*

Exempel på icke finansiella värdepapper är de på senare tid alltmer frekventa avtalen om inköp och försäljning av el som innebär ett värdepapper att köpa (sälja) elcertifikat med ett inbäddat derivat på elpriset men också exempelvis inköps- och försäljningsavtal med valutaklausuler. Det innebär att praxis för hur sådana kontrakt redovisas varierar i hög grad.

De ovannämnda avtalen innebär att köpare (konsument av elkraft) och säljare (producent av elkraft) kommer överens om leverans av icke-finansiella tillgångar som elcertifikat och ursprungsgarantier som alla är hållbarhetsdrivna. Den delen av avtalet innebär ett inköps- eller försäljningsavtal eftersom det sker en fysisk leverans av certifikat eller garantier med bruttoreglering mellan parterna samt att certifikat och garantier förbrukas som en del av elförbrukningen i verksamheten hos köparen och är en del av verksamheten hos säljaren.

I det avtalet finns också en klausul som innebär att köparen erhåller ett fast pris på själva kraften. Avtalen omfattar ingen leverans av kraft utan varje månad avräknas och kontantregleras typiskt sett skillnaden mellan månadens snittpris på el och det fasta priset mellan parterna. En variant är där det i stället är en option med golv på kraft där skillnaden mellan snittpriset och ett fastställt pris avräknas och regleras bara om snittpriset är lägre än det fastställda priset. I båda fallen uppfylls definitionen av derivat i K3 (antingen i form av en termin på kraft eller i form av en option).

Dessa avtal är mycket frekventa inte bara hos producenter av kraft utan i väsentligt ökande grad hos konsumenter av kraft som med dessa avtal uppnår sina hållbarhetsmål då de med avtalen ökar frekvensen av vind- och solkraft som är de typer av kraftproduktion som typiskt sett innebär att elcertifikat och ursprungsgarantier genereras. För kraftproducenterna är avtalen gynnsamma då de garanteras ett minimipris för sin produktion under mycket långa perioder.

Givet också att dessa avtal omfattar stora volymer och ofta är mycket långfristiga, typiskt sett 10-20 år, leder de till stora värden.

FAR erfar att i praktiken förekommer det både att företag inte särredovisar och att företag särredovisar det inbäddade derivatet, vilket i grunden kan hänföras till två grundläggande tolkningar:

- En mer bokstavig tolkning kan vara att frånvaron av vägledning är avsiktlig och att definitionen av inbäddade derivat är snävare i kapitel 11 vilket leder till synen att instrumenten inte utgör inbäddade derivat och inte särredovisas.
- En tolkning där man gör en analogitolkning av kapitel 12 och IFRS att instrumenten utgör inbäddade derivat och att vägledningen för sådana i kapitel 12 appliceras (utom vad avser värderingen av derivat som inte är nära förknippade där LVP appliceras).

FAR anser att Bokföringsnämnden bör se över detta och tydliggöra i K3 kapitel 11 huruvida inbäddade derivat i icke-finansiella instrument ska särredovisas eller ej, samt om de ska särredovisas, hur redovisningen ska ske (rimligen till LVP). Ett förslag är att införliva innebörden av K3 12.75.

Nedskrivningar

K3s principer om nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar bygger på att nedskrivning enbart får ske om det finns en indikation på att en finansiell anläggningstillgång har minskat i värde, och nedskrivningsprövningen visar att det finns ett nedskrivningsbehov. Principerna bygger således på att det ska ha skett en förlusthändelse.

Nedskrivningsprinciperna i IFRS 9 utgår i stället från en modell för förväntade kreditförluster där nedskrivning sker även om det inte skett en ”förlusthändelse”. För företag som tillämpar IFRS i sin koncernredovisning innebär det att den modell som används för att beräkna förväntade kreditförluster och därmed också nedskrivningsbehovet inte kan användas i juridiska personer utan separata bedömningar behöver göras. FAR anser att Bokföringsnämnden bör överväga att tillåta en modell som bygger på förväntade kreditförluster även i K3, dock inte att det ska vara ett krav. Detta skulle kunna innebära både förenklingar och tidsbesparingar för företag.

Övrigt

Upplysningskrav om säkringsredovisning framgår av punkten 11.66. K3s principer om säkringsredovisning innebär att effektiviteten bedöms. Detta till skillnad från K3 kapitel 12 där effektiviteten mäts. Det innebär att ineffektiviteten i säkringsrelationen inte redovisas i kapitel 11.

FAR anser att Bokföringsnämnden bör överväga att komplettera upplysningarna så att upplysningar lämnas om säkringsrelationens effektivitet. Detta skulle kunna inkludera hur företaget bedömer effektiviteten, vad företaget anser vara en effektiv säkringsrelation och hur resultaträkningen har påverkats av säkringarna. FAR anser att detta är av särskild betydelse eftersom säkringsredovisning enligt anskaffningsvärdemetoden innebär att säkringsrelationen endera är effektiv eller inte är effektiv, där effektiva säkringar inte värderas (”redovisas off balance”). En effektiv säkringsrelation kan dock ha viss ineffektivitet (dock tillräckligt effektivt för att uppfylla villkoren för säkringsredovisning). Bedömningen om effektivitet blir således en viktig bedömning vid tillämpning av kapitel 11 och utifrån användarperspektivet är det relevant att förstå omfattningen av att säkringsredovisning tillämpas.

Kapitel 12

Rörande kapitel 12 är FAR av uppfattningen att det är relevant att beakta vikten av den internationella utvecklingen och att det bör övervägas att kravet på effektiv säkring inom intervallet 80-125 % tas bort och ersätts med en principbaserad modell som tar sin utgångspunkt i företagets riskstrategi. För företag som tillämpar IFRS (och därmed IFRS 9) i koncernredovisningen, men tillämpar kapitel 12 i juridiska personer och vill säkringsredovisa, innebär den föreliggande principen att dessa företag behöver ha två separata effektivitetsmätningar som kan leda till olika redovisning även om det är samma underliggande riskhanteringsstrategi.

Kapitel 22

FAR anser att det finns anledning att se över vägledningen i kapitel 22 i K3 rörande klassificering av utgivna finansiella instrument som skuld eller eget kapital. Punkt 22.5 anger att klassificeringen ska baseras på instrumentets ekonomiska innebörd (med vissa undantag). Av kommentaren till punkt 22.5 ges vidare vissa exempel på situationer då ett instrument ska redovisas som en skuld utifrån dess ekonomiska innebörd. I kommentaren beskrivs vidare vissa tämligen specifika situationer då instrument som är inlösenbara av innehavaren under vissa villkor samt sådana instrument som endast kan lösas in vid likvidation ska klassificeras som eget kapital trots att de uppfyller definitionen av en skuld. Kapitlet ger dock inte någon vägledning för klassificering av instrument som skuld eller eget kapital då ett företag ger ut konvertibla skuldebrev eller andra typer av instrument som ska regleras med ett *variabelt* antal egna aktier. Förekomsten av komplicerade finansiella instrument har ökat och förekommer inte minst bland bolag noterade på handelsplatser som inte har statusen av reglerad marknad (såsom Nasdaq First North Growth Market). Även icke-noterade företag tenderar att ha betydligt mer komplicerade finansieringsavtal och/eller finansieringslösningar än tidigare. Komplicerade finansieringsavtal som utmanar gränsdragningen mellan skuld och eget kapital är enligt FAR:s bedömning inte endast något som förekommer hos större företag, utan även i allt högre utsträckning i mindre företag.

Givet att denna typ av instrument är tämligen vanligen förekommande även bland företag som tillämpar K3 anser FAR det vara angeläget att K3 tillförs vägledning på detta område för att bidra till en jämförbar redovisning av sådana instrument som speglar den ekonomiska innebörden. Belopp i dessa instrument är vanligen väsentliga och betydande i förhållande till företagens balansomslutning och eget kapital varför klassificering som skuld eller eget kapital är viktig. Det rådande ekonomiska klimatet med stigande räntor och en svagare konjunktur förväntas också leda till en ökning av olika typer av instrument som helt eller delvis regleras med bolagets egna aktier i stället för att återbetalas med likvida medel.

Avsaknaden av vägledning på detta område i kapitel 22 och i definitionen av finansiell skuld leder vidare till betydande skillnader mellan bolag som redovisar enligt IFRS och bolag som tillämpar K3. Detta eftersom IFRS kräver att instrument som ska regleras med ett variabelt antal aktier ska redovisas som finansiella skulder, medan vägledning på detta område saknas i K3 vilket leder till att identiskt instrument kan komma att redovisas som eget kapital i ett företag som tillämpar K3. Detta kan illustreras med följande exempel:

Företag A är noterat och ger ut ett konvertibelt skuldebrev mot en likvid om 10 Mkr. Konvertibeln löper på tre år med en nominell ränta om 5%. Ingen ränta betalas löpande, utan ackumuleras och ska erläggas vid förfall. Enligt villkoren har företaget rätt att då instrumentet förfaller välja att antingen:

- a) *återbetala kapitalbelopp och upplupen ränta om $1,05^3 * 10 \text{ Mkr} = 11,58 \text{ Mkr}$, eller*
- b) *emittera så många nya aktier att värdet av aktierna vid emissionstidpunkten motsvarar 11,58 Mkr.*

I detta fall har innehavaren av instrumentet inte någon exponering för priset på bolagets aktier eftersom oavsett vilket alternativ som bolaget väljer kommer innehavaren att få ett värde om 11,58 Mkr. Då K3 inte innehåller någon vägledning för instrument som kan regleras med ett variabelt antal egna aktier kan ett K3 företag trots detta klassificera instrumentet som eget kapital. Detta speglar dock enligt FAR:s bedömning inte den ekonomiska innebörden av instrumentet, vilket kan leda till att redovisningen ger en missvisande bild av bolagets soliditet och motsvarande mått. Om företaget i stället hade tillämpat IFRS hade instrumentet klassificerats som en finansiell skuld.

FAR vill även uppmärksamma Bokföringsnämnden på ett annat område som också kan vara problematiskt vilket är vinstandelslån eller kapitalandelslån. Ett vinstandelslån eller ett kapitalandelslån är skuldebrev där räntan och/eller det belopp som ska återbetalas, helt eller delvis är beroende av vinsten eller utdelningen i bolaget (se 11 kap. 11 § ABL). Sådana lån klassificeras normalt som skulder och inte som eget kapital. Skulder som redovisas enligt effektivräntemetoden medför en redovisning baserat på förväntade kassaflöden.

Skuldernas redovisade värde ökar därför i takt med den förväntade framtida vinsten i bolaget eftersom det belopp som ska återbetalas till långivarna då också ökar (eller vice versa). Härmed kan det uppstå en miss-match i redovisningen eftersom vinster som genereras i bolaget endast redovisas i aktuell period enligt tillämpliga principer i K3. Samma problem uppkommer om ränta eller kapitalbelopp som bolaget ska betala på lånen är beroende av värdet på tillgångar som bolaget innehar, såsom till exempel fastigheter eller aktier i dotterbolag. Sådana tillgångar redovisas till anskaffningsvärde (med avdrag för eventuella nedskrivningar) och även här uppkommer en miss-match eftersom tillgångarna inte kan värderas upp för att motsvara ökningen av skuldens värde annat än via en uppskrivning.

Inkonsekvenser i redovisningen som beskrivs ovan kan riskera att utradera det redovisade egna kapitalet, trots att betalning på lånen ofta är direkt kopplade till företagets resultat och kassaflöden.

Substansen på dessa lån kan i vissa fall ligga nära eget kapital och investerarna kan ha ett likartat residualintresse som aktieägare, men lånen klassificeras ändå som skuld.

Eftersom skulder av denna typ är vanligt förekommande ser FAR det som angeläget att K3 tillförs vägledning på detta område. I de avtal där återbetalning är beroende av värdet på en tillgång, skulle ett alternativt sätt att redovisade denna typ av transaktioner vara att redovisa skulden till samma belopp som tillgången men det behöver i sådant fall enligt FAR:s uppfattning regleras.

Särskilt om tilläggsköpeskillingar

FAR erfar vidare att det är tämligen vanligt förekommande att tilläggsköpeskillingar vid rörelseförvärv helt eller delvis ska regleras med eget kapitalinstrument, det vill säga regleras genom att förvärvaren emitterar aktier. Avtal om villkorade tilläggsköpeskillingar är undantagna från tillämpningsområdet för både kapitel 11 och kapitel 12. Avtal om villkorade tilläggsköpeskilling är även undantaget från tillämpningsområdet i kapitel 22 som innehåller vägledning vid klassificering av eget kapital och skuld. FAR anser att K3 behöver kompletteras med vägledning rörande detta eftersom nuvarande allmänna råd är svårtolkade för denna typ av avtal och redovisningen därmed kan variera i praktiken.

Bilaga 3 Synpunkter avseende övriga områden

Nedan ger FAR övriga synpunkter på områden som inte är föreslagna ändringar i remissen.

<p>24.3 Ett offentligt bidrag som inte är förenat med krav på framtida prestation ska redovisas som intäkt när villkoren för att få bidraget uppfyllts.</p>	<p>Villkor för att erhålla offentliga bidrag kan variera stort. Detta har särskilt visat sig de sista åren då en rad olika stödåtgärder vidtagits. Flera bidrag i samband med stödåtgärder var förknippade med villkor som rörde att inte vara i konkurs/likvidation eller inte göra värdeöverföringar. Denna typ av villkor anser FAR skiljer sig från andra villkor som är mer inriktade på prestation. I praktiken kan villkor innebära att intäcksredovisning inte kan ske trots att företaget med rimlig säkerhet kan bedöma att bidraget kommer att erhållas. FAR anser att punkten bör ändras så att offentliga bidrag redovisas när det föreligger rimlig säkerhet att villkoren kommer att uppfyllas.</p> <p>FAR noterar att Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2020:1 inklusive ändringar) om vissa redovisningsfrågor med anledning av coronaviruset bland annat innehåller möjligheten att redovisa vissa offentliga bidrag när det föreligger rimlig säkerhet att bidrag kommer att erhållas.</p>
<p>24.5 Ett offentligt bidrag som hänför sig till ett förvärv av en anläggningstillgång ska minska tillgångens anskaffningsvärde eller redovisas som en förutbetald intäkt.</p>	<p>FAR anser att möjligheten att kvitta ett offentligt bidrag mot anskaffningen av en anläggningstillgång borde omfatta anskaffning av samtliga tillgångar oavsett om de är omsättningstillgångar eller anläggningstillgångar.</p>
<p>17.4 Förväntas skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter vara väsentlig, ska tillgången delas upp på dessa.</p>	<p>I remissen Förslag till ändringar i Bokföringsnämndens allmänna råd och vägledning om årsredovisning i mindre företag (K2) (Dnr 2023:33) föreslår Bokföringsnämnden att hela anskaffningsvärdet vid förvärv av tomträtt ska få hänföras till byggnaden. FAR är positiv till den ändringen och föreslår att denna möjlighet även införs i K3. Se även FAR:s</p>

	kommentar till p.10.11 A i yttrandet över ovanstående remiss.
--	--

Bilaga 4 Tilläggsköpeskilling i utländsk valuta

Bilaga 4 tilläggsköpeskilling i utländsk valuta									
<i>Förutsättningar</i>									
Ett förvärv av ett utländskt bolag sker den 31/1 år 1. Förvärvet sker genom att 850 EUR betalas per förvärvsdagen samt en tilläggsköpeskilling om 150 EUR som ska betalas beroende på framtida resultat. Vid förvärvstidpunkten är bedömningen att målen kommer att uppnås och tilläggsköpeskillingen inkluderas i förvärvspriset. Moderföretaget har SEK som redovisningsvaluta. I bokslutet per 31/12 år 2 är bedömningen fortsatt att tilläggsköpeskillingen om 150 EUR ska betalas. Valutakursen har förändrats från 10 SEK/EUR till 12 SEK/EUR varvid en omvärdering sker av avsättningen per balansdagen.									
<i>Förvärvsanalys</i>									
	EUR							År1	År2
Grundersättning	850						Valutakurs	10	12
Förväntad tilläggsköpeskilling	150					Antagande tilläggsköpeskilling (EUR)		150	150
Förvärvspris	1000								
Förvärvat eget kapital	400								
Goodwill	600								
<i>Konsolidering år 1</i>									
	MB	DB (EUR)	DB (SEK)	Förv. Elim		Summa			
				EUR	SEK				
GW				600	6 000	6 000			
Aktier db	10 000			- 1 000	- 10 000	-			
						-			
Kassa	500	400	4 000			4 500			
	10 500	400	4 000	- 400	- 4 000	10 500			
AK	100	20	200	- 20	- 200	100			
Omr diff (GW)						-			
Omr diff (EK)						-			
BV	8 900	380	3 800	- 380	- 3 800	8 900			
Skuld									
Avs	1 500					1 500			
	10 500	400	4 000	- 400	- 4 000	10 500			
<i>Konsolidering år 2</i>									
	MB	DB (EUR)	DB (SEK)	Förv. Elim		Förändring tilläggsk.			Summa
				EUR	SEK	EUR	SEK		
GW				600	7 200	0	300	7 500	
Aktier db	10 300			- 1 000	- 10 000	0	- 300	-	
								-	
Kassa	500	400	4 800					5 300	
	10 800	400	4 800	- 400	- 2 800	-	-	12 800	
AK	100	20	200	- 20	- 200			100	
Omr diff (GW)						1 200		1 200	
Omr diff (EK)						800		800	
BV	8 900	380	3 800	- 380	- 3 800			8 900	
Skuld									
Avs	1 800							1 800	
	10 800	400	4 800	- 400	- 2 800	-	-	12 800	

K3 punkt 19.8:
 "Så länge tilläggsköpeskillingen inte är fastställd redovisas förändringar i avsättningens storlek mot anskaffningsvärdet och påverkar därmed endast goodwill eller negativ goodwill i koncernen och anskaffningsvärdet på andelarna i juridisk person."